

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 stycznia 2014r. w Suwałkach

sprawy **J. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę odsetek

w związku z odwołaniem J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 29 października 2013 r. znak (...)

1. **oddala odwołanie;**

2. **wniosek o wypłatę odsetek za okres od 22 listopada 2012r. do daty wypłaty zawieszonych emerytur przekazuje organowi rentowemu do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.10.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1442) i ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) odmówił J. B. wypłaty odsetek za okres od 01.10.2011r. do 21.11.2012r. podnosząc, iż opóźnienie w wypłacie zawieszonych świadczenia emerytalnego nie nastąpiło z winy organu rentowego.

W odwołaniu J. B. domagała się zmiany decyzji. Jej zdaniem decyzja o zawieszeniu wypłaty emerytury była wynikiem błędu organu rentowego i powinien on ponieść tego konsekwencje. Wskazała na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.12.2012r., a także rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01.02.1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienia w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych. W jej przekonaniu stanowią one podstawę do zasądzenia odsetek należnych do dnia zapłaty świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 20.09.2011r. organ rentowy zawiesił wypłatę emerytury odwołującej od dnia 01.10.2011r. Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od tej decyzji, które prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 07.12.2011r. sygn. III U 708/11 zostało oddalone.

W dniu 25.11.2012r. odwołująca wystąpiła z wnioskiem o wypłacenie zaległej kwoty emerytury wraz z ustawowymi odsetkami i na tej podstawie decyzją z dnia 23.01.2013r. organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia emerytalnego od dnia 22.11.2012r.

W dniu 10.01.2013r. odwołująca wystąpiła do Sądu Okręgowego w Suwałkach ze skargą o wznowienie postępowania w sprawie III U 708/11, domagając wznowienia wypłaty świadczenia od dnia 01.10.2011r. wraz z odsetkami. Powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. Wyrokiem z dnia 26.02.2013r. sygn. III U 37/13 Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił skargę o wznowienie postępowania w części dotyczącej wypłaty emerytury od 01.10.2011r. do 21.11.2012r. oraz wypłaty odsetek i umorzył postępowanie w części dotyczącej wypłaty emerytury od dnia 22.11.2012r. W związku z apelacją odwołującej Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 17.10.2013r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego i wznowił postępowanie w sprawie III U 708/11 i zmienił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 07.12.2011r. oraz decyzję ZUS z dnia 20.09.2011r. uznając, że wnioskodawczyni przysługuje prawo do wypłaty emerytury od dnia 01.11.2011r. do 21.11.2012r. Natomiast wniosek o wypłatę odsetek przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. celem rozpoznania.

W dniu 29.10.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wydał dwie decyzje. Pierwszą decyzją wykonał wyrok Sądu Apelacyjnego i wznowił wypłatę emerytury od dnia 01.10.2011r. (od daty określonej w wyroku). Drugą decyzją (skarżoną) odmówił wypłaty odsetek za okres od 01.10.2011r. do dnia 21.11.2012r.

Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1442) jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Powyższy przepis stanowi regulację szczególną względem przepisów Kodeksu cywilnego, której odrębność polega przede wszystkim na powstaniu obowiązku zapłaty odsetek wyłącznie w wypadku zwłoki. Zwłoka w spełnieniu świadczenia ma miejsce wtedy, gdy zobowiązany pomimo istniejącego obowiązku nie spełnia świadczenia w terminie, przy czym niedotrzymanie terminu jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność. Chodzi więc o odsetki za zwłokę w świadczeniu powstałą na skutek okoliczności, za które ten organ odpowiada, a nie za opóźnienie, w którym nie ma elementu winy w jakiegokolwiek postaci (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.09.2002r. sygn. II UK 214/02 LEX 57164). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przepis art. 85 ust. 1 zd. 2 ustawy o sus interpretowany jest jednoznacznie w interesie ubezpieczonych w ten sposób, że stwierdzenie braku odpowiedzialności organu rentowego wypłacającego świadczenie z opóźnieniem wymaga wykazania, iż w przepisany termin przesłanki spełnienia określonego świadczenia nie były wykazane, więc ZUS nie mógł jednoznacznie stwierdzić nabycia prawa do określonego świadczenia. Do wyłączenia obowiązku wypłaty odsetek nie jest wystarczające wykazanie, że organ rentowy nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia. Zawarte w tym przepisie określenie „okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności” uznano za zbliżone znaczeniowo do „przyczyn niezależnych od organu”, co oznacza, że ZUS nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn niezależnych od Zakładu (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 07.10.2004r. sygn. II UK 485/03, LEX 148510). Podejmując próbę klasyfikacji okoliczności leżących po stronie ZUS-u Sąd Najwyższy podzielił je na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych,

będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Błąd w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa jest popełniany wówczas, gdy na podstawie prawidłowo i kompletnie zebranego materiału dowodowego i po ustaleniu niezbędnych okoliczności organ rentowy wydaje decyzje odmawiającą ustalenia prawa, ponieważ błędnie dokonuje interpretacji obowiązujących regulacji w przedmiotowym stanie faktycznym.

Mając powyższe na uwadze podkreślenia wymaga również, iż w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot i zakres orzeczenia sądu wyznaczany jest przez treść decyzji organu rentowego. W sprawie niniejszej wnioski odwołującej o wypłatę odsetek został przez organ rentowy rozpoznany tylko częściowo i merytoryczna ocena jej żądania obejmuje tylko okres wynikający z decyzji tj. od 01.10.2011r. do 21.11.2012r.

Zdaniem Sądu odsetki za okres wskazany w decyzji nie należą się odwołującej, gdyż w tym okresie nie doszło do zawinonego przez ZUS opóźnienia w wypłacie świadczenia emerytalnego. Zawieszenie wypłaty emerytury było wynikiem nowelizacji przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) w stosunku do emerytów, którzy pobierali świadczenie emerytalne przy jednoczesnym pozostawaniu w stosunku pracy. Norma regulująca na nowo sytuację tej grupy emerytów obowiązywała organ rentowy do podjęcia z urzędu decyzji o zawieszeniu emerytury tych osób, które na dzień 01.10.2011r. pozostawały w stosunku pracy i były uprawnione do świadczenia emerytalnego. Zdaniem Sądu nie można zarzucić organowi rentowemu błędnej interpretacji przepisów i ich niewłaściwe zastosowanie w okresie od 01.10.2011r. do 21.11.2012r. Skoro zatem wstrzymanie wypłaty świadczenia za ten okres nie nastąpiło z winy organu rentowego nie można skutecznie domagać się odsetek za ten okres.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w punkcie 1 wyroku.

Odrębną, nierozpoznaną przez organ rentowy kwestię stanowi żądanie wypłaty odsetek za pozostały okres, czyli od dnia 22.11.2012r. do dnia wypłaty zawieszonych emerytur. Sąd z urzędu nie mógł odnieść się do tego wniosku, gdyż skarżona decyzja nie uwzględniała tego okresu. Selektywne rozpoznania żądania odwołującej wymagało zatem przekazania nierozpoznanego wniosku w trybie art. 464 §1 kpc do organu rentowego, czemu dano wyraz w punkcie 2 wyroku.

mt